ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ταχ. Δ/νση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)
Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215000
FAX: 2105230046
e-mail : diefpar@ika.gr

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 23.8. 2013

Αριθ. Πρωτ. **ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ**
Σ40/ 181 **ΑΡ. 52**

ΠΡΟΣ:

Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α΄

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
Διεύθυνση Εκμετάλλευσης
Τμήμα: Παραγωγής και Διακίνησης Αναφορών (Συντάξεις)
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα
2. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Επιχειρησιακή Ομάδα Παροχών
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα
3. Από ένα αντίτυπο σε κάθε υπάλληλο των Υπηρεσιών Συντάξεων

ΘΕΜΑ: « Μεταβολή προϋποθέσεων χορήγησης δεύτερης σύνταξης από ίδιο δικαίωμα σε ασφαλισμένους που υπήχθησαν στην ασφάλιση για πρώτη φορά πριν από την 1.1.1993. Κοινοποίηση της διάταξης του άρθρου 42 παρ. 5 του Ν. 3996/2011.»

Σχετ.: α) Οι εγκύκλιοι 114/92, 57/2010, 72/2012.
β) Το Γενικό Έγγραφο με αρ. πρωτ. Σ40/207/5.7.2012.

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ.5 του Ν.3996/2011 (ΦΕΚ 170/τ. Α΄/5.8.11), με τις οποίες αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 47 παρ.9 & 10 του Ν. 2084/92, όπως είχαν διαμορφωθεί με την παρ. 14 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010 και ισχύουν σε συνδυασμό με τις διατάξεις της

υποπαραγράφου ΙΑ.4. του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012, διευκρινίζοντας τα ακόλουθα:

Α. ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, οι ασφαλισμένοι που λαμβάνουν σύνταξη λόγω γήρατος ή αναπηρίας από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή από το Δημόσιο –εκτός από τους συνταξιούχους του ΟΓΑ και τους συνταξιούχους που λαμβάνουν σύνταξη ως ανάπηροι και θύματα πολέμου, καθώς και τις μητέρες που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ.4 του Ν. 1892/1990 (ισόβια σύνταξη πολύτεκνης μητέρας)- δικαιούνται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχουν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται σε κάθε περίπτωση από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης και έχουν πραγματοποιήσει τις αντίστοιχες προς το όριο ηλικίας πλήρους σύνταξης ελάχιστες ημέρες ασφάλισης, κατ' ελάχιστον δε 6.000 ημέρες.

Συνεπώς, **χορηγείται δεύτερη πλήρης σύνταξη λόγω γήρατος από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τη συμπλήρωση τουλάχιστον 6.000 ημερών ασφάλισης και του κατά περίπτωση ισχύοντος ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας (εγκ. 72/2012)**.

Παραδείγματα:

1. Ασφαλισμένος το έτος **2011** συμπλήρωσε **10.500** ημέρες μεικτής ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **58ου έτους** της ηλικίας του και **10.800** ημερών ασφάλισης (παρ. 1 άρθρου 10 ν. 3863/2010).

2. Ασφαλισμένη το έτος **2012** συμπλήρωσε **10.000** ημέρες μεικτής ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **58ου** έτους της ηλικίας της **και 6 μηνών** και **10.800** ημερών ασφάλισης (παρ.12 άρθρου 10 Ν. 3863/2010).

3. Ασφαλισμένη το **2011** συμπλήρωσε το **60ο** έτος της ηλικίας της. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **61ου** έτους της ηλικίας της και **6.000** ημερών ασφάλισης.

4. Ασφαλισμένη το έτος **2011** συμπλήρωσε **6.000** ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες **4.800** στον **Κ.Β.Α.Ε.** Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **56ου** έτους της ηλικίας της, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει πραγματοποιήσει και τις απαιτούμενες **1.000** ημέρες ασφάλισης στον **Κ.Β.Α.Ε.**

εντός 13 ετών πριν από τη συμπλήρωση αυτής της ηλικίας (παρ. 2 άρθρου 10 Ν. 3863/2010).

5. Ασφαλισμένος το έτος **2012** συμπλήρωσε το **58ο** έτος της ηλικίας του και **6.000** ημέρες ασφάλισης. Από αυτές, ασφαλίστηκε σε βαριές οικοδομικές ή τεχνικές εργασίες για **4.800** ημέρες, από τις οποίες **1.000** εντός των τελευταίων 13 χρόνων πριν από τη συμπλήρωση του **58ου** έτους της ηλικίας του. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος (Ν. 1543/85, όπως ισχύει).

Β. ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ (ΜΕ ΠΟΣΟ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΚΑΤΑ 50%)

Οι κοινοποιούμενες διατάξεις προβλέπουν και τη δυνατότητα χορήγησης δεύτερης σύνταξης λόγω γήρατος με μειωμένο ποσό (κατά 50%). Στους **άνδρες** ασφαλισμένους χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **4.800** ημέρες μεικτής ασφάλισης και το **65ο** έτος της ηλικίας τους.

Για τις **γυναίκες** ασφαλισμένες που έχουν πραγματοποιήσει **4.800** ημέρες μεικτής ασφάλισης, από 1/1/2011 το όριο ηλικίας των 60 ετών, που ίσχυε το 2010 για τη χορήγηση δεύτερης σύνταξης λόγω γήρατος, μειωμένης κατά 50%, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3863/2010, αυξάνεται κατά ένα έτος και για κάθε επόμενο έτος, μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος στο όριο ηλικίας που έχει διαμορφωθεί κατά την εν λόγω αύξηση και ισχύει κατά το έτος που συμπληρώνεται το 60ό έτος της ηλικίας τους. Επομένως, **το κριτήριο** που καθορίζει την ηλικία στην οποία χορηγείται η δεύτερη μειωμένη κατά 50% σύνταξη στις γυναίκες ασφαλισμένες **είναι το έτος κατά το οποίο συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους.**

Εξάλλου, **για τους ασφαλισμένους/-ες που έχουν ασφαλιστεί στον Κ.Β.Α.Ε. για 4.800 ημέρες δεν προβλέπεται χορήγηση δεύτερης σύνταξης σε μικρότερο όριο ηλικίας** (με μειωμένο κατά 50% ποσό).

Υπενθυμίζεται ότι κατά το μεταβατικό στάδιο της σταδιακής αύξησης των ορίων ηλικίας και προκειμένου να χορηγηθεί **δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος με τις διατάξεις του ΚΒΑΕ**:

• με **πλήρες ποσό**, **κριτήριο** για τον καθορισμό του απαιτούμενου ορίου ηλικίας για τη γυναίκα ασφαλισμένη είναι **το έτος συμπλήρωσης των 6.000 ημερών ασφάλισης**, **από τις οποίες τουλάχιστον τα 4/5 (4.800 ημέρες) στα επαγγέλματα του Κ.Β.Α.Ε**.

• με **μειωμένο κατά 50% ποσό**, **κριτήριο** για τον καθορισμό του απαιτούμενου ορίου ηλικίας για τη γυναίκα ασφαλισμένη είναι **το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας** (Γ.Ε. Σ40/207/5.7.2012 (παρ. Γ).

Παραδείγματα:

1. Ασφαλισμένος το έτος **2011** συμπλήρωσε **4.800** ημέρες ασφάλισης στον **Κ.Β.Α.Ε.** και το **60ο** έτος της ηλικίας του. Δεν δικαιούται δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος με μειωμένο ποσό στη ηλικία των 60 ετών, αλλά με τη συμπλήρωση του **65ου** έτους της ηλικίας του.

2. Ασφαλισμένη το έτος **2011** συμπλήρωσε το **60ό** έτος της ηλικίας της και **4.800** ημέρες ασφάλισης. Δικαιούται δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος, μειωμένη κατά 50%, **μόλις συμπληρώσει το 61ο έτος** της ηλικίας της.

3. Ασφαλισμένη το έτος **2010** συμπλήρωσε το **60ό** έτος της ηλικίας της και **4.600** ημέρες μεικτής ασφάλισης. Δικαιούται δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος, μειωμένη κατά 50%, **μόλις συμπληρώσει 4.800** ημέρες ασφάλισης.

Γ. ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Σύμφωνα με την κοινοποιούμενη διάταξη, **μείωση της σύνταξης κατά 50% επέρχεται και στην περίπτωση όπου απονέμεται δεύτερη σύνταξη λόγω αναπηρίας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ** με βάση τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 (εδ. α΄- γ΄) του Α.Ν. 1846/1951, όπως ισχύει, **εκτός** αν ο ασφαλισμένος έχει **3.600** ημέρες ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, από τις οποίες **600 την τελευταία πενταετία**.

Συνεπώς, εάν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 3.600 ημέρες εργασίας από τις οποίες 600 την τελευταία πενταετία δικαιούται δεύτερη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσό που καθορίζεται με βάση το ποσοστό αναπηρίας του. Σε αντίθετη περίπτωση, εφόσον πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας, θα χορηγηθεί δεύτερη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσό που θα καθοριστεί από το ποσοστό αναπηρίας και στη συνέχεια το ποσό αυτό θα μειωθεί κατά 50%.

Παραδείγματα:

1. Γυναίκα συνταξιούχος άλλου ασφαλιστικού φορέα από ίδιο δικαίωμα έχει **3.700** ημέρες ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, από τις οποίες **900 την πενταετία** πριν από την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Εάν φέρει ποσοστό αναπηρίας **80%**, δικαιούται σύνταξη **βαρειάς** αναπηρίας, με **πλήρες ποσό**.

2. Άνδρας συνταξιούχος άλλου ασφαλιστικού φορέα από ίδιο δικαίωμα, ο οποίος έχει **1.500** ημέρες ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, από τις οποίες **600** την

πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης για δεύτερη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, φέρει ποσοστό αναπηρίας 67%. Δικαιούται σύνταξη **συνήθους** αναπηρίας (ίσης με το 75% του πλήρους ποσού), **με μείωση κατά 50%,** επειδή δεν έχει συμπληρώσει 3.600 ημέρες ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Δ. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Δυνατότητα αναγνώρισης πλασματικών χρόνων ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Ν. 3996/2011, υπάρχει μόνο για ασφαλισμένους οι οποίοι θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1/1/2011, με βάση τις διατάξεις του ν. 3863/2010. Επομένως, και για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης δεύτερης σύνταξης από ίδιο δικαίωμα είναι επιτρεπτή η αναγνώριση των χρόνων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 40 του Ν. 3996/2011 <u>υπό την προϋπόθεση το δικαίωμα αυτό θεμελιώνεται με προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1.1.2011 και μετά.</u>

Ε. ΕΥΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σύμφωνα με το τέταρτο πριν από το τέλος της παρ. 5 του άρθρου 42 του Ν. 3996/2011 εδάφιο, οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης (πλην ΟΓΑ). Στους φορείς αυτούς για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ασκείται θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα 6 μηνών από την έναρξη συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, **η εν λόγω εξαίρεση δεν ισχύει στις περιπτώσεις που δεύτερος φορέας συνταξιοδότησης είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ**.

Δηλαδή, στην περίπτωση που ζητείται δεύτερη σύνταξη λόγω γήρατος από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα 6 μηνών από τότε που κατατέθηκε η πρώτη αίτηση συνταξιοδότησης από ίδιο δικαίωμα σε άλλο ασφαλιστικό φορέα ή στο Δημόσιο, το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υποχρεούται να εξετάζει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ορίζουν οι κοινοποιούμενες διατάξεις.

ΣΤ. ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Η ισχύς των κοινοποιούμενων διατάξεων αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στο ΦΕΚ, δηλαδή **από 5/8/2011**.

Λαμβάνοντας υπόψη όμως ότι:

α) με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.4 του πρώτου άρθρου του Ν. 4093/2012 ανακαθορίστηκαν από 1/1/2013 τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οι οποίοι μέχρι τις 31.12.2012 δεν είχαν θεμελιώσει ή κατοχυρώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι τις 31.12.2012, καθώς και

β) με βάση τις κοινοποιούμενες διατάξεις χορηγείται δεύτερη πλήρης σύνταξη λόγω γήρατος από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τη συμπλήρωση τουλάχιστον 6.000 ημερών ασφάλισης και του κατά περίπτωση ισχύοντος ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας, **από 1.1.2013 για τη χορήγηση δεύτερης σύνταξης λόγω γήρατος από ίδιο δικαίωμα σε ασφαλισμένους που δεν είχαν θεμελιώσει ή κατοχυρώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι τις 31.12.2012, ισχύουν τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που καθορίζονται από τις διατάξεις του Ν. 4093/2012.**

Παραδείγματα:

1. Ασφαλισμένος το έτος **2013** συμπλήρωσε **10.500** ημέρες μεικτής ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **62ου έτους** της ηλικίας του και **12.000** ημερών ασφάλισης.

2. Ασφαλισμένη το **2013** συμπλήρωσε το **60ό** έτος της ηλικίας της. Δικαιούται δεύτερη πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση του **67ου** έτους της ηλικίας της και **6.000** ημερών ασφάλισης.

Συν/να: 2 σελίδες Φ.Ε.Κ. (σ. 3529, 3559)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραμματεία Διοικητή
2. Γρ. Γεν. Δ/ντριας Ασφ/κών Υπηρεσιών
3. Γρ. Διευθύντριας Παροχών
4. Τμήμα Κύριας Σύνταξης (5 αντίτυπα)

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

Validity unknown
Digitally signed by
Date: 2011.08.05 15:14:06
EEST
Reason:
Location:
Typografio

3529

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 170

5 Αυγούστου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3996

Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ Σ.ΕΠ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 1

Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)

Συνιστάται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Συνιστάται επίσης μία θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα, ο οποίος προΐσταται του Σώματος αυτού (άρθρο 53 του π.δ. 63/2005, Α΄98).

Άρθρο 2

Έργο και αρμοδιότητες - Ελεγκτική και υποστηρικτική δράση

1. Έργο του Σ.ΕΠ.Ε. είναι η επίβλεψη και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, η έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων, η συμφιλίωση και επίλυση των εργατικών διαφορών, καθώς και η παροχή πληροφοριών σε εργαζόμενους και εργοδότες σχετικά με τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την τήρηση των κείμενων διατάξεων.

2. Για την εκτέλεση του έργου του, το Σ.ΕΠ.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Επιθεωρεί και ελέγχει τους χώρους εργασίας με κάθε πρόσφορο μέσο, προβαίνει σε κάθε είδους αναγκαία εξέταση και έλεγχο σε όλες τις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και γενικότερα σε κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο εργασίας ή εκμετάλλευσης ή χώρο όπου πιθανολογείται ότι απασχολούνται εργαζόμενοι, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις, όπως της παραγράφου 5 του άρθρου 2 και της παραγράφου 4 του άρθρου 69 του ν. 3850/2010 (Α΄84), και επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή:

αα) των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας της σχετικής ιδίως με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, τα χρονικά όρια εργασίας, την αμοιβή ή άλλες παροχές, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, τους ειδικούς όρους και συνθήκες εργασίας των ευπαθών ομάδων εργαζομένων (όπως ανήλικοι, νέοι, γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας, άτομα με αναπηρία), καθώς και ειδικών κατηγοριών εργαζομένων,

ββ) των όρων κάθε είδους συλλογικών συμβάσεων εργασίας,

γγ) των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας της σχετικής με την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, την αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση,

δδ) των διατάξεων σχετικά με τη νομιμότητα της απασχόλησης των εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών και

εε) της νομοθεσίας για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας.

β. Ερευνά, ανακαλύπτει, εντοπίζει και διώκει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, παράλληλα και ανεξάρτητα από άλλες Αρχές και Οργανισμούς, τους παραβάτες των υποπεριπτώσεων αα έως εε της περίπτωσης α΄.

γ. Καταγράφει, αξιολογεί και αναφέρει προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τις ελλείψεις ή τις παραλείψεις που δεν καλύπτονται από την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, καθώς και τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και ενημερώνει σχετικά τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

δ. Ερευνά οποιαδήποτε ώρα κατά τη διάρκεια της ημέρας ή της νύχτας τους χώρους εργασίας, όταν κρίνει αναγκαίο, χωρίς προειδοποίηση προς τον εργοδότη, και έχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιοδήποτε από τα βιβλία, μητρώα, έγγραφα, αρχεία και κάθε άλλου είδους στοιχείο που τηρούνται από την επιχείρηση, λαμβάνει αντίγραφα, καθώς και έχει πρόσβαση στη δομή της παραγωγικής διαδικασίας. Προβαίνει σε δειγματοληψίες και αναλύσεις δειγμάτων από τους χώρους εργασίας,

νταξιοδότησης, για τις οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν έχει εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση.

Άρθρο 42

Απασχόληση Συνταξιούχων και λοιπές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (Α΄ 1) όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115), καθώς και καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν αναστολή καταβολής της σύνταξης γήρατος ή αναπηρίας σε περίπτωση που ο συνταξιούχος αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται και υπάγεται στην ασφάλιση του φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, δεν έχουν εφαρμογή στους συνταξιούχους ασφαλιστικών οργανισμών αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του ν. 612/1977, όπως ισχύει, και στους συνταξιούχους που λαμβάνουν το εξωιδρυματικό επίδομα.

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (Α΄1) όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010 (Α΄115) προστίθεται περίπτωση στ΄ ως εξής:

«στ. στους συνταξιούχους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Εκπαίδευση, μέχρι την 31.12.2012.»

3. Η παρ. 7 του άρθρου 63 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3863/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα καταργείται, εκτός των καταστατικών διατάξεων των φορέων που προβλέπουν διακοπή ή αναστολή καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση που ο συνταξιούχος αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται και υπάγεται στην ασφάλιση του φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται.

Στις περιπτώσεις αυτές δεν καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του παρόντος προσαυξημένες ασφαλιστικές εισφορές.»

Η ισχύς της ανωτέρω ρύθμισης αρχίζει από τη δημοσίευση του ν. 3863/2010.

4. Για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος φορέων επικουρικής ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους, έχουν εφαρμογή οι καταστατικές διατάξεις περί αναστολής καταβολής της σύνταξης των φορέων αυτών.

Εξαιρούνται όσοι έχουν συνταξιοδοτηθεί με τις διατάξεις του ν. 612/1977, όπως ισχύει και οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν το εξωϊδρυματικό επίδομα.

5. Η περίπτωση 2 της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (Α΄ 138), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 47 του ν. 2084/1992 (Α΄ 165) τροποποιήθηκε με την παρ. 10 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου και την παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 2150/1993 (Α΄ 98) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, πλην ΟΓΑ, και των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν. 1892/1990 (Α΄ 101) δικαιούται από το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ πλήρη σύνταξη γήρατος, εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται σε κάθε περίπτωση από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης και έχει πραγματοποιήσει τις αντίστοιχες προς το όριο ηλικίας πλήρους σύνταξης ελάχιστες ημέρες εργασίας, οι οποίες δεν μπορεί να είναι λιγότερες από 6.000.

Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.800 ημέρες ασφάλισης τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 50%. Προκειμένου για γυναίκες που έχουν πραγματοποιήσει τον ανωτέρω χρόνο ασφάλισης, το όριο ηλικίας των 60 ετών αυξάνεται κατά ένα έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Η εκ μέρους των γυναικών άσκηση του δικαιώματος συνταξιοδότησης με τον ανωτέρω αριθμό ημερών ασφάλισης χωρεί, εφόσον συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους μέχρι 31.12.2010.

Στην ανωτέρω περίπτωση, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μείωση σύνταξης επέρχεται και στην περίπτωση όπου απονέμεται σύνταξη αναπηρίας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 (εδάφια α΄ - γ΄) του α.ν. 1846/1951 (Α΄ 179) εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ 3.600 ημέρες εργασίας εκ των οποίων 600 την τελευταία πενταετία.»

Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς πλην ΙΚΑ - ΕΤΑΜ φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, προκειμένου για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και αναπηρίας. Ειδικά για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, με εξαίρεση την περίπτωση άσκησης θεμελιωμένου συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη της συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα.

Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, όταν είναι ο φορέας στον οποίο θεμελιώνεται δεύτερο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Ειδικά για τη λήψη δεύτερης σύνταξης λόγω αναπηρίας από τους Τομείς των κλάδων κύριας και επικουρικής ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) απαιτείται η συμπλήρωση τουλάχιστον δώδεκα ετών ασφάλισης.

Η ισχύς της ανωτέρω ρύθμισης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3863/2010.

Άρθρο 43

Έναρξη καταβολής Σύνταξης σε Οφειλέτη

Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 61 του ν. 3863/2010 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που ορίζουν οι καταστατικές διατάξεις του ασφαλιστικού φορέα, αν το οφειλόμενο ποσό προσαυξημένο με τα πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις δεν είναι μεγαλύτερο των τριάντα (30) μηνιαίων συντάξεων κατώτατων ορίων λόγω γήρατος για καθέναν ασφαλιστικό οργανισμό, με ανώτατο όριο το ποσό των 15.000 ευρώ.

3. Τα ανωτέρω ποσά οφειλής συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από σαράντα (40). Η πρώτη δόση παρακρατείται από τη σύνταξη του πρώτου μήνα.»